

•
•
•
•
•
•
•
•

Číslicové spracovanie signálov II

Dvojrozmerné signály a sústavy

Gregor Rozinaj

Katedra telekomunikácií

FEI STU Bratislava

Príprava fólií: Anton Marček

• • • • • • • •

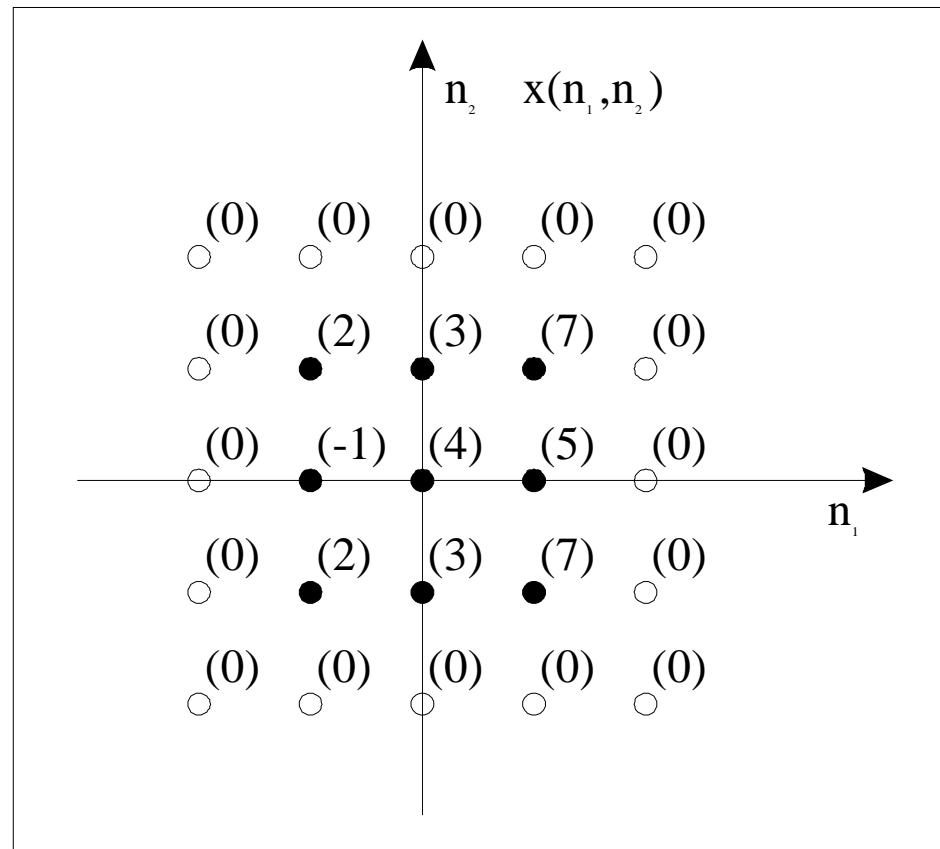
•
•
•

2D signály - zákl. pojmy (1/3)

- 2D diskrétné signály (diskrétné v priestore, spojité v hodnotách)
- $x(n_1, n_2)$ - postupnosť hodnôt definovaná pre všetky celočíselné hodnoty n_1 a n_2 (pre neceločíselné hodnoty n_1 a n_2 nie je nulová, ale je nedefinovaná)
- $x(n_1, n_2)$ - funkcia, resp. funkčná hodnota

•
•
•

2D signály - zákl. pojmy (2/3)

•
•
•

2D signály - zákl. pojmy (3/3)

Významné postupnosti, resp. triedy postupností

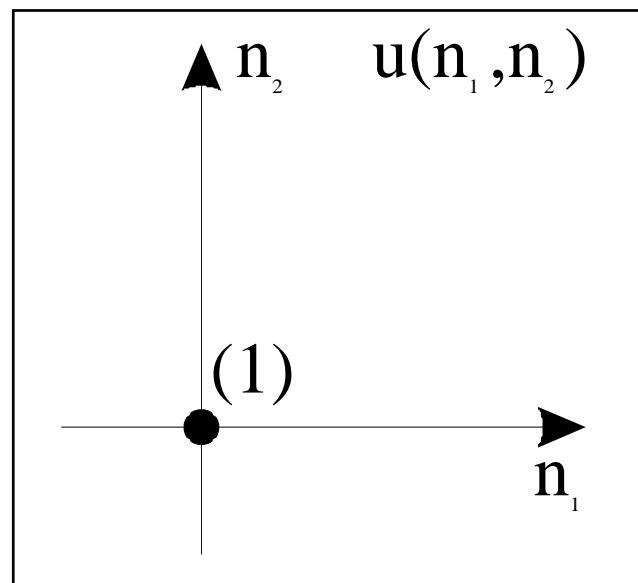
- jednotkový (Kroneckerov) impulz
- jednotkový skok
- separovateľné postupnosti
- periodické postupnosti

•
•
•

2D Kroneckerov impulz (1/3)

$$u(n_1, n_2) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_1 = n_2 = 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

•
•
•

2D Kroneckerov impulz (2/3)

Použitie

- impulzová charakteristika $h(n_1, n_2)$
- $x(n_1, n_2)$ - lineárna kombinácia posunutých Kroneckerových impulzov

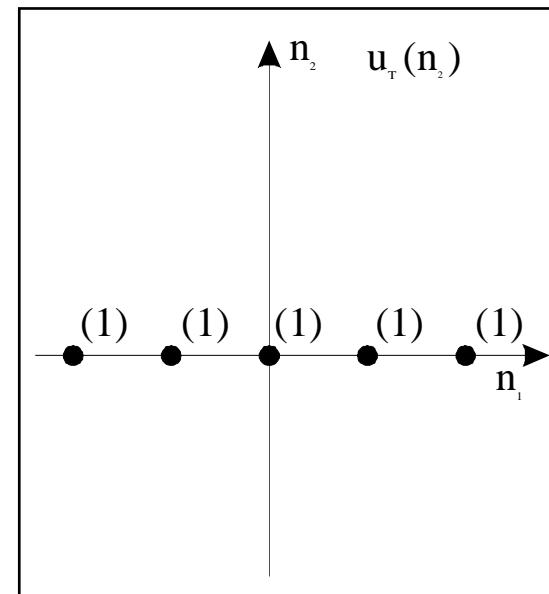
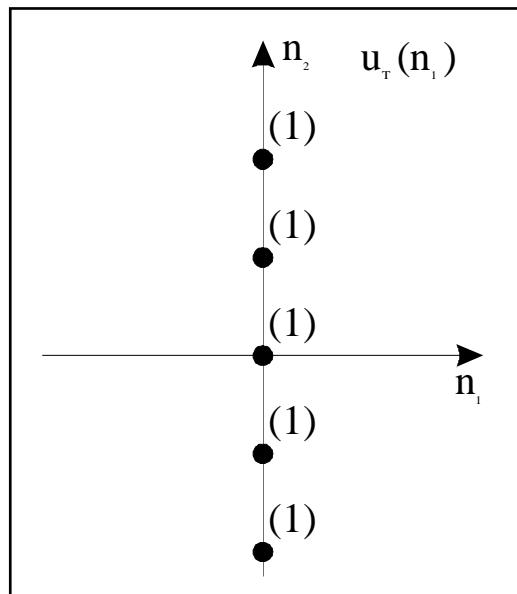
$$\begin{aligned}x(n_1, n_2) &= \dots + x(-1, -1)u(n_1 + 1, n_2 + 1) + x(0, -1)u(n_1, n_2 + 1) + \\&\quad + x(1, -1)u(n_1 - 1, n_2 + 1) + \dots + x(-1, 0)u(n_1 + 1, n_2) + \\&\quad + x(0, 0)u(n_1, n_2) + x(1, 0)u(n_1 - 1, n_2) + \dots \\&= \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2)u(n_1 - k_1, n_2 - k_2)\end{aligned}$$

•
•
•

2D Kroneckerov impulz (3/3)

Riadkové impulzy - nie je ekvivalent pre 1D

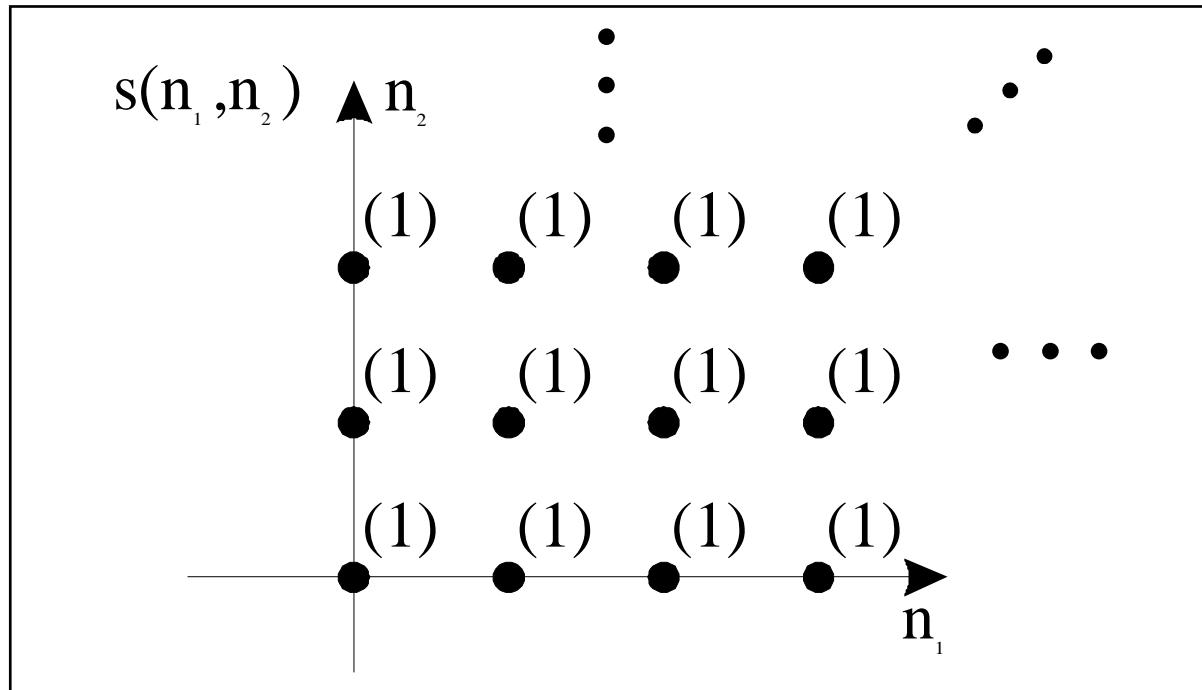
$$x(n_1, n_2) = u_T(n_1) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_1 = 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases} \quad x(n_1, n_2) = u_T(n_2) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_2 = 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

•
•
•

2D jednotkový skok (1/3)

$$s(n_1, n_2) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_1, n_2 \geq 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

•
•
•

2D jednotkový skok (2/3)

Vztah medzi jednotkovým skokom a
Kroneckerovým impulzom

$$s(n_1, n_2) = \sum_{k_1=0}^{n_1} \sum_{k_2=0}^{n_2} u(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

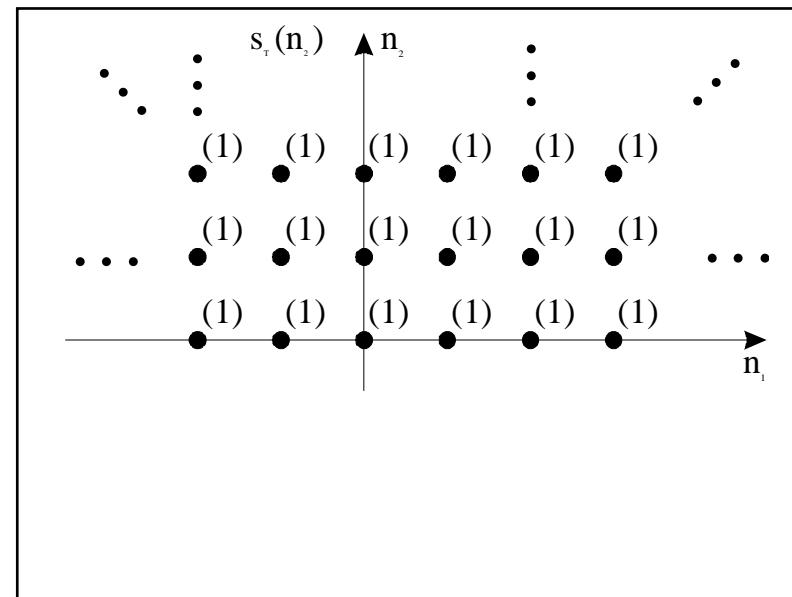
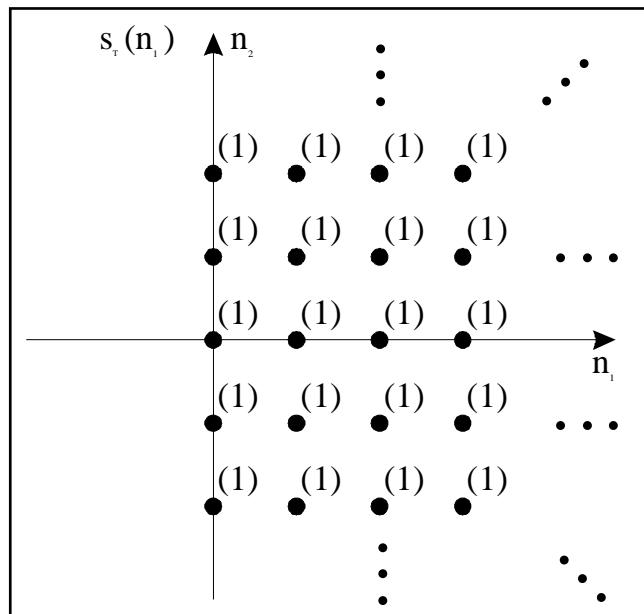
$$u(n_1, n_2) = s(n_1, n_2) - s(n_1 - 1, n_2) - s(n_1, n_2 - 1) + s(n_1 - 1, n_2 - 1)$$

•
•
•

2D jednotkový skok (3/3)

Špecifické jednotkové skoky - nie je ekv. pre 1D

$$x(n_1, n_2) = s_T(n_1) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_1 \geq 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases} \quad x(n_1, n_2) = s_T(n_2) = \begin{cases} 1 & \text{pre } n_2 \geq 0 \\ 0 & \text{inak} \end{cases}$$

•
•
•

Separovateľné postupnosti (1/2)

$$x(n_1, n_2) = f(n_1) \cdot g(n_2)$$

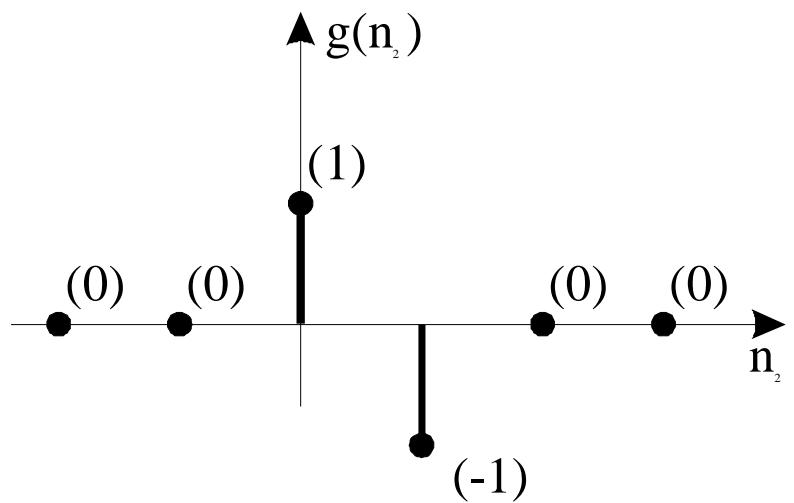
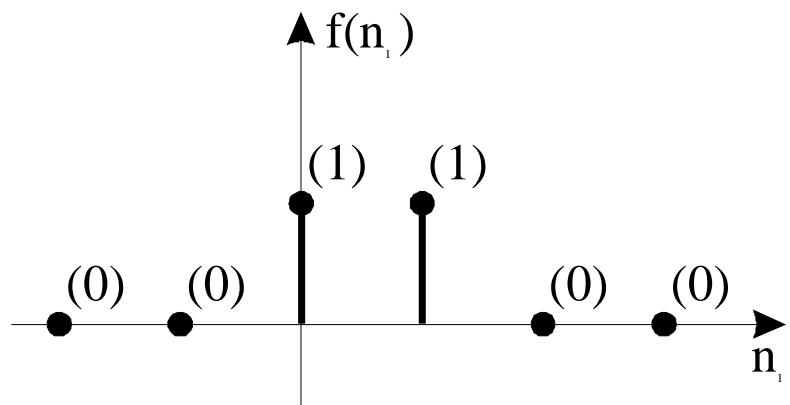
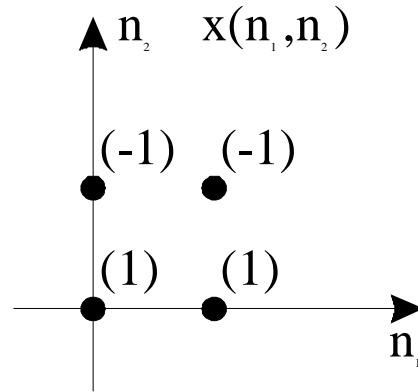
- $f(n_1)$ - 1D postupnosť; fcia len n_1
- $g(n_2)$ - 1D postupnosť; fcia len n_2
- Kroneckerov impulz a jednotkový skok - separovateľné postupnosti

$$u(n_1, n_2) = u(n_1) \cdot u(n_2)$$

$$s(n_1, n_2) = s(n_1) \cdot s(n_2)$$

•
•
•

Separovateľné postupnosti (2/2)

•
•
•

Periodické postupnosti (1/3)

$$x(n_1, n_2) = x(n_1 + N_1, n_2) = x(n_1, n_2 + N_2) \quad pre \quad \forall (n_1, n_2)$$

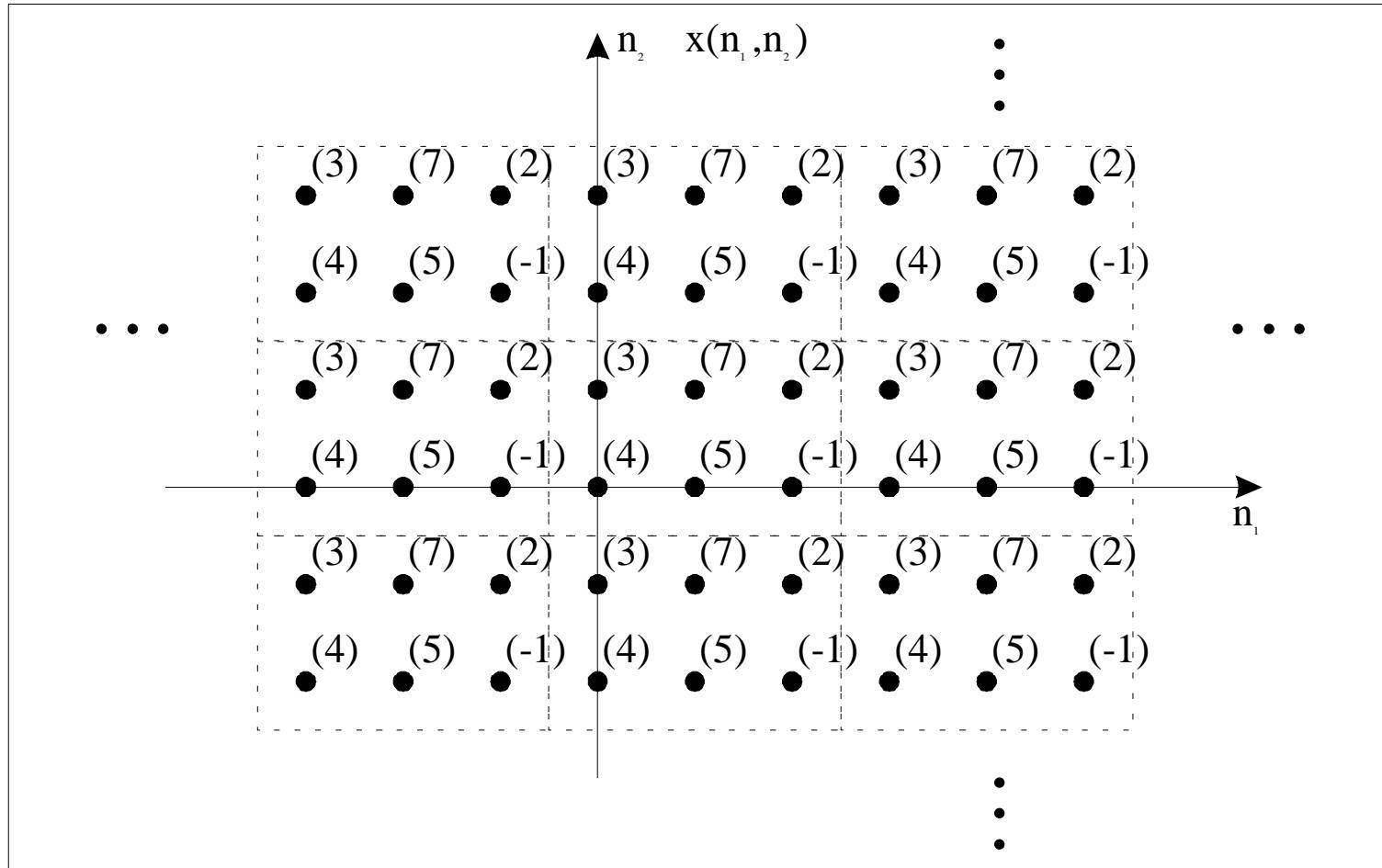
- $x(n_1, n_2)$ - periodická postupnosť s periódou $N_1 \times N_2$ (N_1 a N_2 - celé čísla)

Príklad:

$$\cos(\pi \cdot n_1 + (\pi / 2) \cdot n_2) \quad perioda \quad 2 \times 4$$

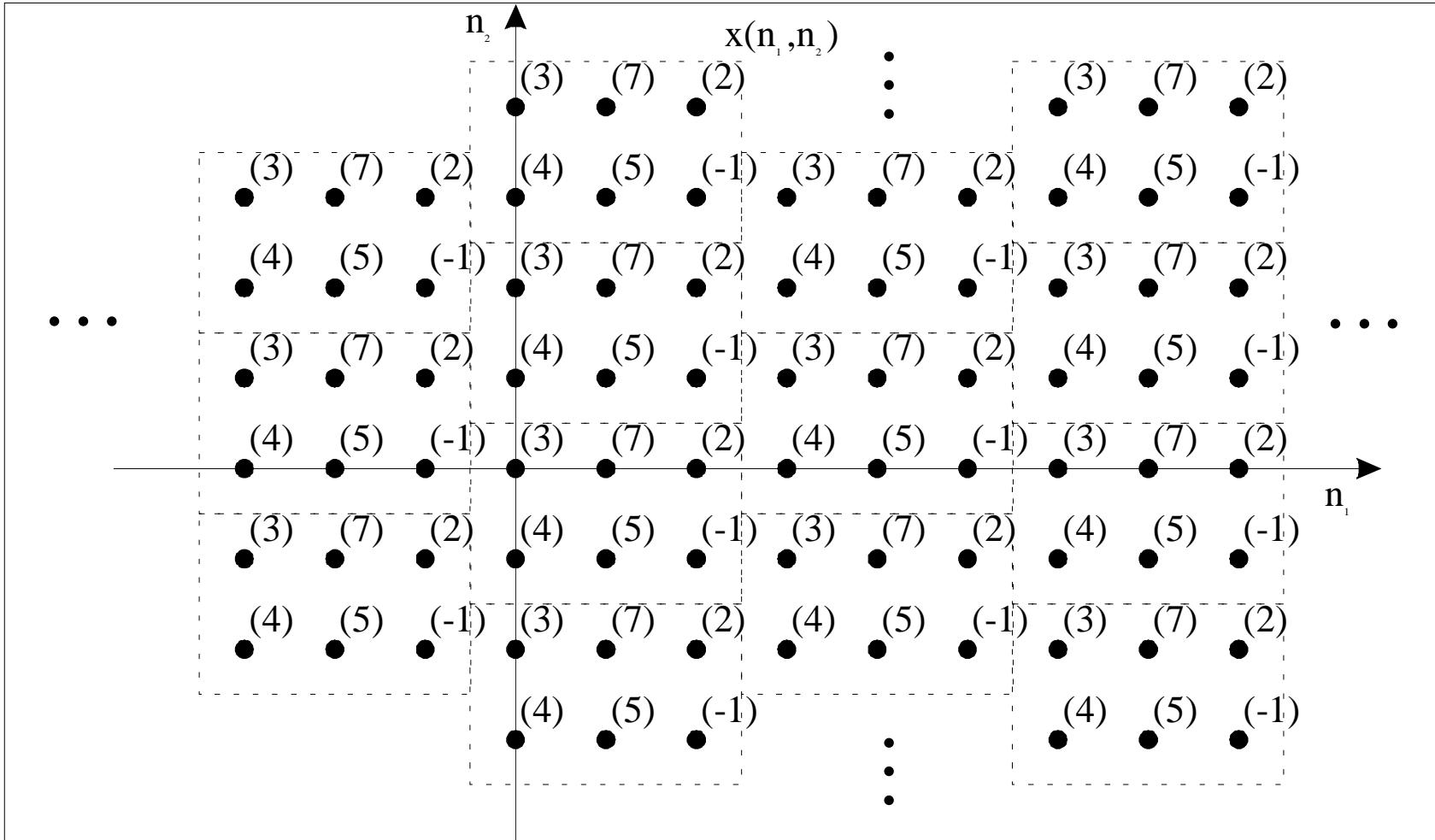
•
•
•

Periodické postupnosti (2/3)

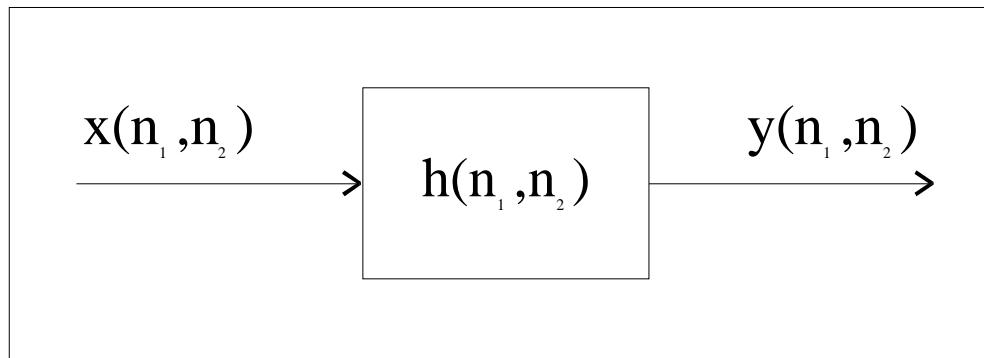
•
•
•

Periodické postupnosti (3/3)

•
•
•

2D sústavy

$$y(n_1, n_2) = T[x(n_1, n_2)]$$

- LSI systémy - Linear Shift-Invariance - lineárny systém, invariantný proti posuvu

•
•
•

Linearita

$$T[a \cdot x_1(n_1, n_2) + b \cdot x_2(n_1, n_2)] = a \cdot y_1(n_1, n_2) + b \cdot y_2(n_1, n_2)$$

$x_1(n_1, n_2), x_2(n_1, n_2)$ - vstupné signály

$y_1(n_1, n_2), y_2(n_1, n_2)$ - výstupné signály

$$T[x_1(n_1, n_2)] = y_1(n_1, n_2)$$

$$T[x_2(n_1, n_2)] = y_2(n_1, n_2)$$

a, b - skalárne konštanty

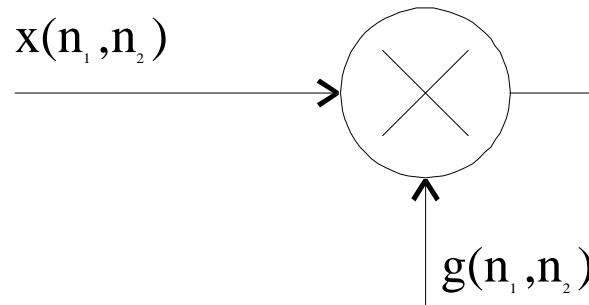
Princíp superpozície a proporcionality

•
•
•

Invariantnost' proti posuvu

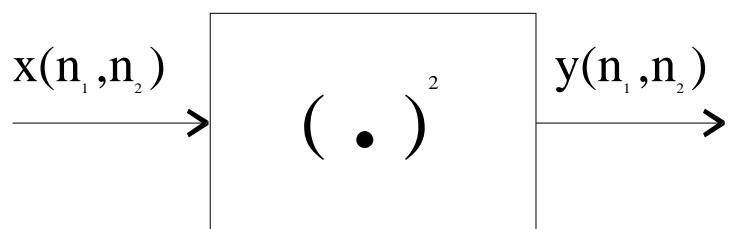
$$T[x(n_1 - m_1, n_2 - m_2)] = y(n_1 - m_1, n_2 - m_2) \quad T[x(n_1, n_2)] = y(n_1, n_2)$$

Príklady

$$y(n_1, n_2) = T[x(n_1, n_2)] = x(n_1, n_2)g(n_1, n_2)$$

a)

$$y(n_1, n_2) = T[x(n_1, n_2)] = x^2(n_1, n_2)$$

b)

•
•
•

Impulzová charakteristika (1/2)

Predpoklady

- lineárny systém
- systém invariantný proti posuvu

$$\begin{aligned}y(n_1, n_2) &= T[x(n_1, n_2)] = T\left[\sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) u(n_1 - k_1, n_2 - k_2)\right] \\&= \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) T[u(n_1 - k_1, n_2 - k_2)]\end{aligned}$$

•
•
•

Impulzová charakteristika (2/2)

$$h(n_1, n_2) = T[u(n_1, n_2)]$$

$$h(n_1 - k_1, n_2 - k_2) = T[u(n_1 - k_1, n_2 - k_2)]$$

$$y(n_1, n_2) = T[x(n_1, n_2)] = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

*LSI systém je úplne charakterizovaný
impulzovou odpoved'ou $h(n_1, n_2)$*

•
•
•

2D konvolúcia (1/10)

$$y(n_1, n_2) = x(n_1, n_2) * h(n_1, n_2) = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

Vlastnosti 2D konvolúcie:

- Komutatívnosť

$$x(n_1, n_2) * y(n_1, n_2) = y(n_1, n_2) * x(n_1, n_2)$$

- Asociatívnosť

$$(x(n_1, n_2) * y(n_1, n_2)) * z(n_1, n_2) = x(n_1, n_2) * (y(n_1, n_2) * z(n_1, n_2))$$

•
•
•

2D konvolúcia (2/10)

Vlastnosti 2D konvolúcie (pokračovanie):

- Distributívnosť

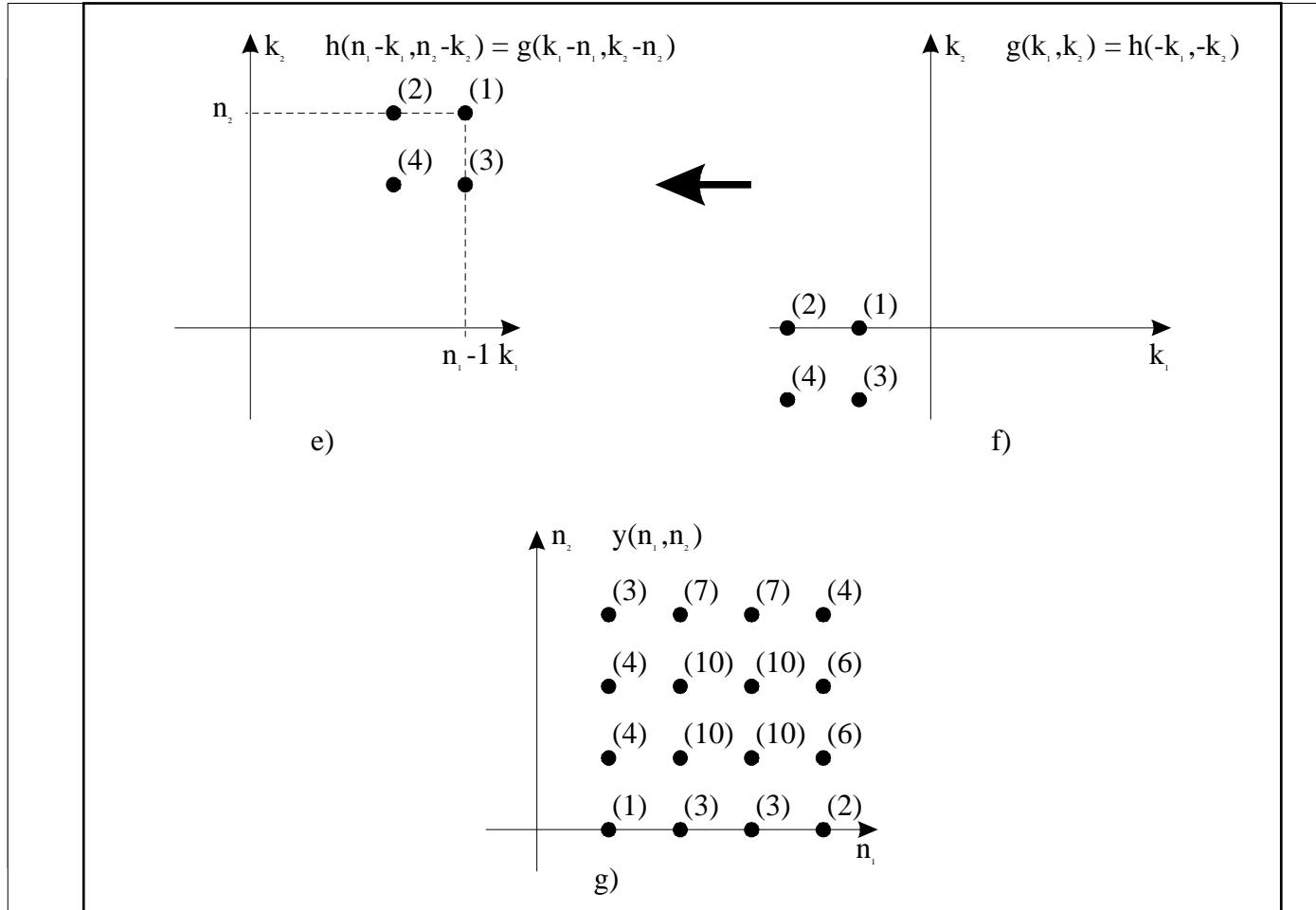
$$x(n_1, n_2) * (y(n_1, n_2) + z(n_1, n_2)) = (x(n_1, n_2) * y(n_1, n_2)) + (x(n_1, n_2) * z(n_1, n_2))$$

- Konvolúcia s posunutým Kroneckerovým impulzom

$$x(n_1, n_2) * u(n_1 - m_1, n_2 - m_2) = x(n_1 - m_1, n_2 - m_2)$$

•
•
•

2D konvolúcia - graficky (3/10)

•
•
•

2D konvolúcia (4/10)

Grafický postup pri výpočte 2D konvolúcie:

- zámena n_1, n_2 v $h(n_1, n_2)$ a $x(n_1, n_2)$ za k_1, k_2
- zrkadlenie $h(k_1, k_2)$ proti začiatku súradnicovej sústavy
- posuv $h(-k_1, -k_2)$ o n_1 a n_2 bodov (určujú miesto, v ktorom sa počíta konvolúcia) v kladnom smere osí k_1 a k_2
- súčin prekrývajúcich sa bodov postupností $x(k_1, k_2)$ a $h(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$ a súčet získaných súčinov; výsledkom je hodnota výstupnej postupnosti $y(n_1, n_2)$ v bode (n_1, n_2)

•
•
•

2D konvolúcia (5/10)

- Separateľný LSI systém - $h(n_1, n_2)$ je separovateľná postupnosť
- zníženie výpočtovej náročnosti pri výpočte konvolúcie
- $x(n_1, n_2)$ - vstupná postupnosť rozmeru $N \times N$
- $h(n_1, n_2)$ - imp. odpoved' rozmeru $M \times M$

$$x(n_1, n_2) = 0 \quad \text{mimo} \quad 0 \leq n_1 \leq N-1 \quad 0 \leq n_2 \leq N-1$$

$$h(n_1, n_2) = 0 \quad \text{mimo} \quad 0 \leq n_1 \leq M-1 \quad 0 \leq n_2 \leq M-1$$

•
•
•

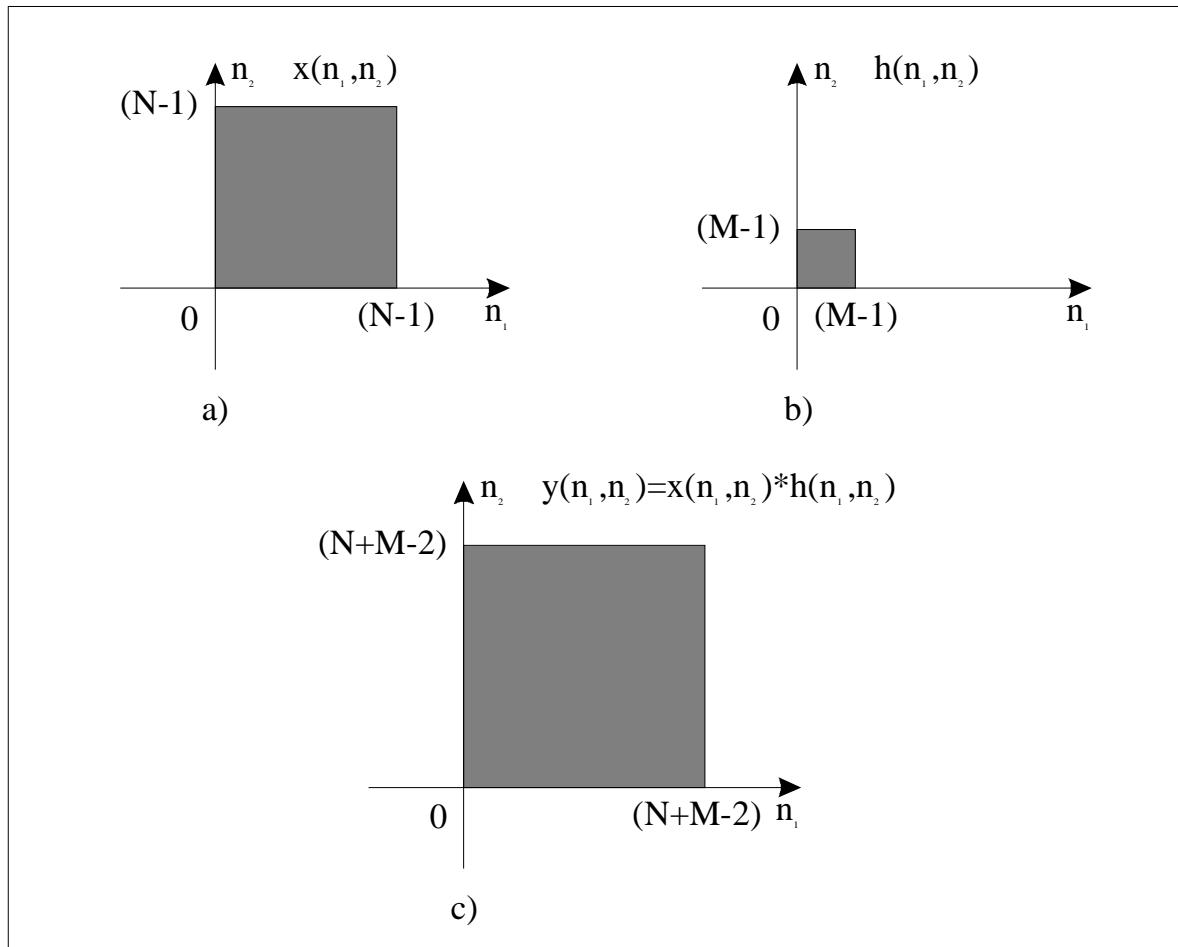
2D konvolúcia (6/10)

$$y(n_1, n_2) = x(n_1, n_2) * h(n_1, n_2) = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

- $y(n_1, n_2)$ - výstupná postupnosť rozmeru $(N+M-1) \times (N+M-1)$
- počet aritmetických operácií - $(N+M-1)^2 M^2$
(1 aritmetická operácia - 1 násobenie a 1 sčítanie)

-
-
-

2D konvolúcia (7/10)

•
•
•

2D konvolúcia (8/10)

- $h(n_1, n_2)$ - separovateľná

$$h(n_1, n_2) = h_1(n_1) \cdot h_2(n_2)$$

$$h_1(n_1) = 0 \quad \text{mimo} \quad 0 \leq n_1 \leq M-1$$

$$h_2(n_2) = 0 \quad \text{mimo} \quad 0 \leq n_2 \leq M-1$$

$$y(n_1, n_2) = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h_1(n_1 - k_1) h_2(n_2 - k_2)$$

$$= \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} h_1(n_1 - k_1) \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h_2(n_2 - k_2)$$

$$f(k_1, n_2) = \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h_2(n_2 - k_2) \quad - \text{1D konvolúcia pre pevné } k_1$$

•
•
•

2D konvolúcia (9/10)

$$y(n_1, n_2) = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} h_1(n_1 - k_1) f(k_1, n_2) \quad - \text{1D konvolúcia pre pevné } n_2$$

Počet aritmetických operácií

- $NM(N+M-1) + M(N+M-1)^2$
- Úspora:

$$K = \frac{(N+M-1)^2 M^2}{NM(N+M-1) + M(N+M-1)^2}$$

•
•
•

2D konvolúcia (10/10)

$N \times N$	$M \times M$	$N \times sep.$	$Separ.$	K
256x256	3x3	599076	397836	1.51
256x256	5x5	1690000	670800	2.52
256x256	7x7	3363556	950012	3.54

•
•
•

Diferenčná rovnica

$$\sum_{(k_1, k_2) \in R_b} \sum b(k_1, k_2) y(n_1 - k_1, n_2 - k_2) = \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) x(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

$a(k_1, k_2), b(k_1, k_2)$ - reálne postupnosti s konečným počtom
nenulových hodnôt

R_a, R_b - oblast' (k_1, k_2) , kde je $a(k_1, k_2)$, resp. $b(k_1, k_2)$
nenulové

$$y(n_1, n_2) = \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) x(n_1 - k_1, n_2 - k_2) - \sum_{(k_1, k_2) \in R'_b} \sum b'(k_1, k_2) y(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

•
•
•

Fourierova transformácia (1/8)

- Dopredná FT:

$$X(\Omega_1, \Omega_2) = \sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} x(n_1, n_2) e^{-j\Omega_1 n_1} e^{-j\Omega_2 n_2}$$

Spektrum analyzovanej postupnosti

- Inverzná (spätná) FT:

$$x(n_1, n_2) = \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{\Omega_1=-\pi}^{\pi} \int_{\Omega_2=-\pi}^{\pi} X(\Omega_1, \Omega_2) \cdot e^{j\Omega_1 n_1} e^{j\Omega_2 n_2} d\Omega_1 d\Omega_2$$

$$h(n_1, n_2) \leftrightarrow H(\Omega_1, \Omega_2) \quad \text{Frekvenčná char. LSI sústavy}$$

•
•
•

Fourierova transformácia (2/8)

- $x(n_1, n_2)$ - fcia (reálna) diskr. prem. n_1, n_2
- $X(\Omega_1, \Omega_2)$ - fcia (komplexná) spoj. prem. Ω_1, Ω_2

$$X(\Omega_1, \Omega_2) = |X(\Omega_1, \Omega_2)| e^{j\Theta_X(\Omega_1, \Omega_2)} = X_R(\Omega_1, \Omega_2) + jX_I(\Omega_1, \Omega_2)$$

Spektrum diskrétnej postupnosti je spojité.

**Spektrum diskrétnej postupnosti je periodické s
periódou $2\pi \times 2\pi$.**

$$X(\Omega_1, \Omega_2) = X(\Omega_1 + 2\pi, \Omega_2) = X(\Omega_1, \Omega_2 + 2\pi)$$

•
•
•

Fourierova transformácia (3/8)

Základné vlastnosti:

$$F\{x(n_1, n_2)\} = X(\Omega_1, \Omega_2) \quad a \quad F\{y(n_1, n_2)\} = Y(\Omega_1, \Omega_2)$$

- Linearita

$$a \cdot x(n_1, n_2) + b \cdot y(n_1, n_2) \leftrightarrow a \cdot X(\Omega_1, \Omega_2) + b \cdot Y(\Omega_1, \Omega_2)$$

- Konvolúcia

$$x(n_1, n_2) * y(n_1, n_2) \leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2) \cdot Y(\Omega_1, \Omega_2)$$

- Násobenie

$$x(n_1, n_2) \cdot y(n_1, n_2) \leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2) * Y(\Omega_1, \Omega_2)$$

•
•
•

Fourierova transformácia (4/8)

Základné vlastnosti (pokračovanie):

- Separovateľnosť

$$x(n_1, n_2) = x_1(n_1)x_2(n_2) \Leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2) = X_1(\Omega_1)X_2(\Omega_2)$$

- Veta o posunutí

$$\begin{aligned} x(n_1 - m_1, n_2 - m_2) &\Leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2)e^{-j\Omega_1 m_1}e^{-j\Omega_2 m_2} \\ e^{-j\Psi_1 n_1}e^{-j\Psi_2 n_2}x(n_1, n_2) &\Leftrightarrow X(\Omega_1 - \Psi_1, \Omega_2 - \Psi_2) \end{aligned}$$

- Parsevalova teórema

$$\sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} x(n_1, n_2) \overline{y(n_1, n_2)} = \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{\Omega_1=-\pi}^{\pi} \int_{\Omega_2=-\pi}^{\pi} X(\Omega_1, \Omega_2) \overline{Y(\Omega_1, \Omega_2)} d\Omega_1 d\Omega_2$$

•
•
•

Fourierova transformácia (5/8)

Základné vlastnosti (pokračovanie):

- Parsevalova teoréma (pokr.)

$$\sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} |x(n_1, n_2)|^2 = \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{\Omega_1=-\pi}^{\pi} \int_{\Omega_2=-\pi}^{\pi} |X(\Omega_1, \Omega_2)|^2 d\Omega_1 d\Omega_2$$

- Symetria

$$x(-n_1, n_2) \leftrightarrow X(-\Omega_1, \Omega_2)$$

$$x(n_1, -n_2) \leftrightarrow X(\Omega_1, -\Omega_2)$$

$$x(-n_1, -n_2) \leftrightarrow X(-\Omega_1, -\Omega_2)$$

$$\overline{x(n_1, n_2)} \leftrightarrow \overline{X(-\Omega_1, -\Omega_2)}$$

•
•
•

Fourierova transformácia (6/8)

Základné vlastnosti (pokračovanie):

- Symetria (pokr.)

$$x(n_1, n_2) : \text{real} \quad \Leftrightarrow \quad X(\Omega_1, \Omega_2) = \overline{X(-\Omega_1, -\Omega_2)}$$

$X_R(\Omega_1, \Omega_2), |X(\Omega_1, \Omega_2)|$ – párne symetrické

$X_I(\Omega_1, \Omega_2), \Theta_X(\Omega_1, \Omega_2)$ – nepárne symetrické

$x(n_1, n_2)$: reálne, párne $\Leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2)$: reálne, párne

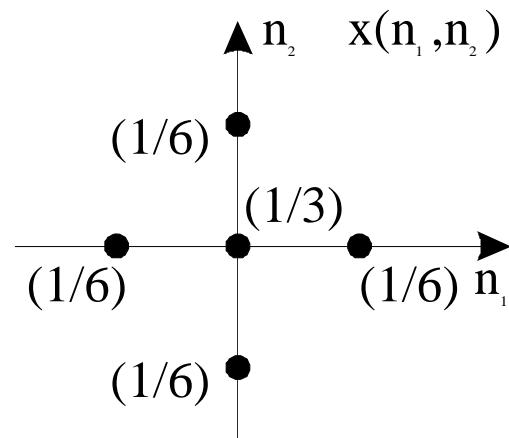
$x(n_1, n_2)$: reálne, nepárne $\Leftrightarrow X(\Omega_1, \Omega_2)$: imag., nepárne

•
•
•

Fourierova transformácia (7/8)

Príklad:

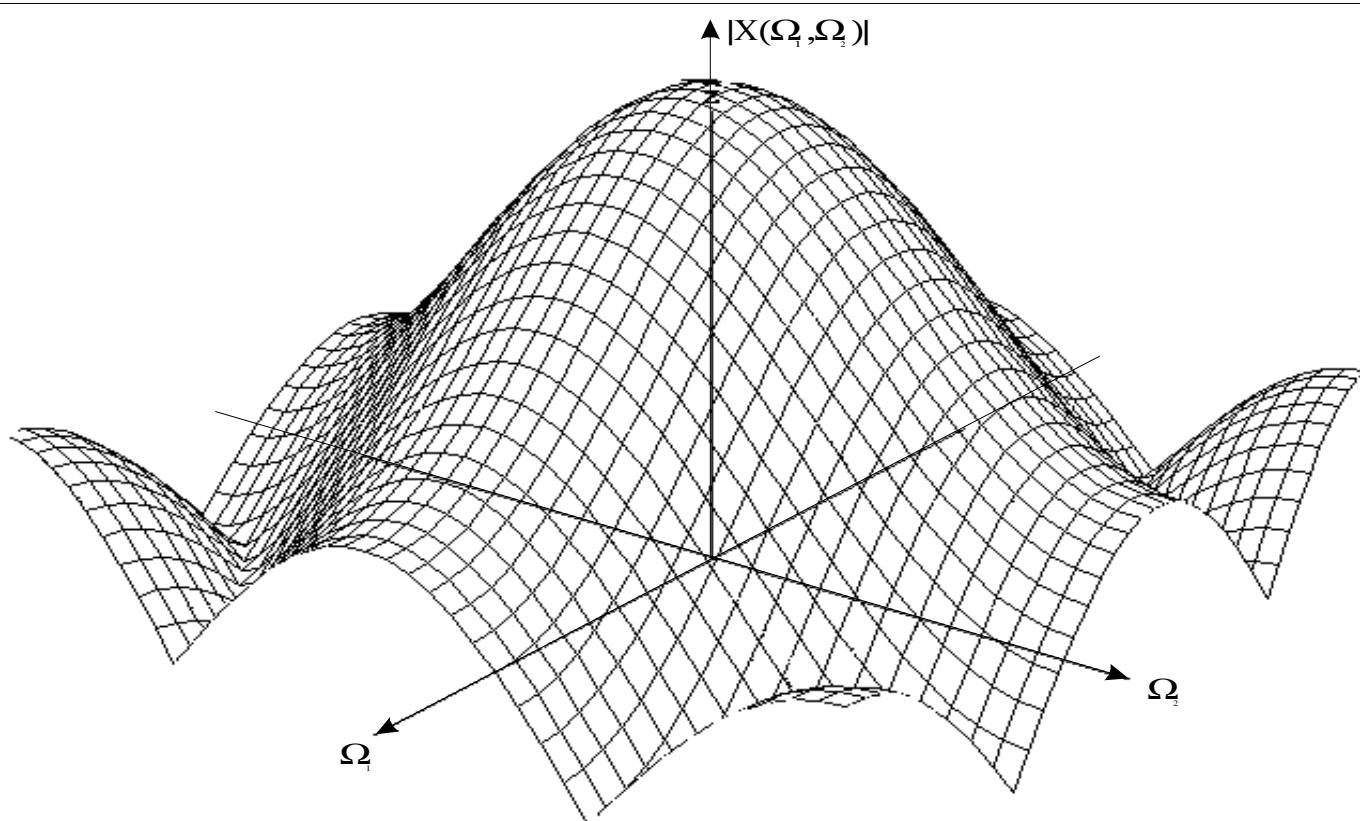
$$x(n_1, n_2) = \frac{1}{3}u(n_1, n_2) + \frac{1}{6}(u(n_1+1, n_2) + u(n_1-1, n_2) + u(n_1, n_2+1) + u(n_1, n_2-1))$$

$$X(\Omega_1, \Omega_2) = \frac{1}{3} + \frac{1}{3}\cos\Omega_1 + \frac{1}{3}\cos\Omega_2$$

•
•
•

Fourierova transformácia (8/8)

•
•
•

2D Z-transformácia (1/3)

$$X(z_1, z_2) = \sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} x(n_1, n_2) z_1^{-n_1} z_2^{-n_2}$$

$$z_1 = r_1 \cdot e^{j\Omega_1}$$

$$z_2 = r_2 \cdot e^{j\Omega_2}$$

- komplexné premenné

Ak $r_1 = r_2 = 1$, tak

$$X(z_1, z_2) \Big|_{z_1=e^{j\Omega_1}, z_2=e^{j\Omega_2}} = \sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} x(n_1, n_2) z_1^{-j\Omega_1 n_1} z_2^{-j\Omega_2 n_2} = X(\Omega_1, \Omega_2)$$

- frekvenčná charakteristika $x(n_1, n_2)$

•
•
•

2D Z-transformácia (2/3)

Základné vlastnosti:

$$Z\{x(n_1, n_2)\} = X(z_1, z_2) \quad a \quad Z\{y(n_1, n_2)\} = Y(z_1, z_2)$$

- Linearita

$$a \cdot x(n_1, n_2) + b \cdot y(n_1, n_2) \quad \leftrightarrow \quad a \cdot X(z_1, z_2) + b \cdot Y(z_1, z_2)$$

- Konvolúcia

$$x(n_1, n_2) * y(n_1, n_2) \quad \leftrightarrow \quad X(z_1, z_2) \cdot Y(z_1, z_2)$$

•
•
•

2D Z-transformácia (3/3)

Základné vlastnosti (pokračovanie):

- Separovateľné postupnosti

$$x_1(n_1) \cdot x_2(n_2) \Leftrightarrow X_1(z_1) \cdot X_2(z_2)$$

- Posuv postupnosti

$$x(n_1 - m_1, n_2 - m_2) \Leftrightarrow X(z_1, z_2) \cdot z_1^{-m_1} \cdot z_2^{-m_2}$$

- Symetria

$$x(-n_1, -n_2) \Leftrightarrow X(z_1^{-1}, z_2^{-1})$$

•
•
•

Prenosová funkcia (1/8)

$$\sum_{(k_1, k_2) \in R_b} \sum b(k_1, k_2) y(n_1 - k_1, n_2 - k_2) = \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) x(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

$$\sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} \sum_{(k_1, k_2) \in R_b} b(k_1, k_2) y(n_1 - k_1, n_2 - k_2) z_1^{-n_1} z_2^{-n_2} =$$

$$\sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} a(k_1, k_2) x(n_1 - k_1, n_2 - k_2) z_1^{-n_1} z_2^{-n_2}$$

$$\sum_{(k_1, k_2) \in R_b} \sum b(k_1, k_2) Y(z_1, z_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2} = \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) X(z_1, z_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2}$$

•
•
•

Prenosová funkcia (2/8)

$$H(z_1, z_2) = \frac{Y(z_1, z_2)}{X(z_1, z_2)} = \frac{\sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2}}{\sum_{(k_1, k_2) \in R_b} \sum b(k_1, k_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2}} = \frac{A(z_1, z_2)}{B(z_1, z_2)}$$

$$\sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2} = A(z_1, z_2)$$

$$\sum_{(k_1, k_2) \in R_b} \sum b(k_1, k_2) z_1^{-k_1} z_2^{-k_2} = B(z_1, z_2)$$

Vztah medzi prenosovou fciou a impulzovou charakteristikou

$$H(z_1, z_2) = Z\{h(n_1, n_2)\} = \sum_{n_1=-\infty}^{\infty} \sum_{n_2=-\infty}^{\infty} h(n_1, n_2) z_1^{-n_1} z_2^{-n_2}$$

•
•
•

Prenosová funkcia (3/8)

Frekvenčná charakteristika LSI sústav

$$H(z_1, z_2) \Big|_{z_1=e^{j\Omega_1}, z_2=e^{j\Omega_2}} = H(\Omega_1, \Omega_2)$$

$$\Omega_1 = 2\pi \frac{f_1}{f_{VZ1}}, \Omega_2 = 2\pi \frac{f_2}{f_{VZ2}} \quad \text{Normované kruhové frekvencie}$$

f_{VZ1}, f_{VZ2} Vzorkovacie frekvencie

•
•
•

Prenosová funkcia (4/8)

Príklad

$$H(z_1, z_2) = \frac{1 + 2z_1^{-1}}{1 - \frac{1}{2}z_1^{-1} + \frac{1}{4}z_2^{-1} + \frac{1}{8}z_2^{-2}} \quad x(n_1, n_2) = \begin{cases} 1 & -1 \leq n_1 \leq 1 \\ 0 & \text{inak} \end{cases} \quad -1 \leq n_2 \leq 1$$

$$y(n_1, n_2) = ?$$

$$H(z_1, z_2) = \frac{1 + 2z_1^{-1}}{1 - \frac{1}{2}z_1^{-1} + \frac{1}{4}z_2^{-1} + \frac{1}{8}z_2^{-2}} = \frac{Y(z_1, z_2)}{X(z_1, z_2)}$$

$$Y(z_1, z_2) - \frac{1}{2}z_1^{-1}Y(z_1, z_2) + \frac{1}{4}z_2^{-1}Y(z_1, z_2) + \frac{1}{8}z_2^{-2}Y(z_1, z_2) = X(z_1, z_2) + 2z_1^{-1}X(z_1, z_2)$$

•
•
•

Prenosová funkcia (5/8)

Pomocou inverznej Z-transformácie

$$y(n_1, n_2) - \frac{1}{2}y(n_1 - 1, n_2) + \frac{1}{4}y(n_1, n_2 - 1) + \frac{1}{8}y(n_1, n_2 - 2) = x(n_1, n_2) + 2x(n_1 - 1, n_2)$$

$$y(n_1, n_2) = \underbrace{\frac{1}{2}y(n_1 - 1, n_2) - \frac{1}{4}y(n_1, n_2 - 1) - \frac{1}{8}y(n_1, n_2 - 2)}_{o(n_1, n_2)} + \underbrace{x(n_1, n_2) + 2x(n_1 - 1, n_2)}_{i(n_1, n_2)}$$

$$o(n_1, n_2) = \frac{1}{2}y(n_1 - 1, n_2) - \frac{1}{4}y(n_1, n_2 - 1) - \frac{1}{8}y(n_1, n_2 - 2) \quad \begin{matrix} \text{Vplyv výstupného} \\ \text{signálu} \end{matrix}$$

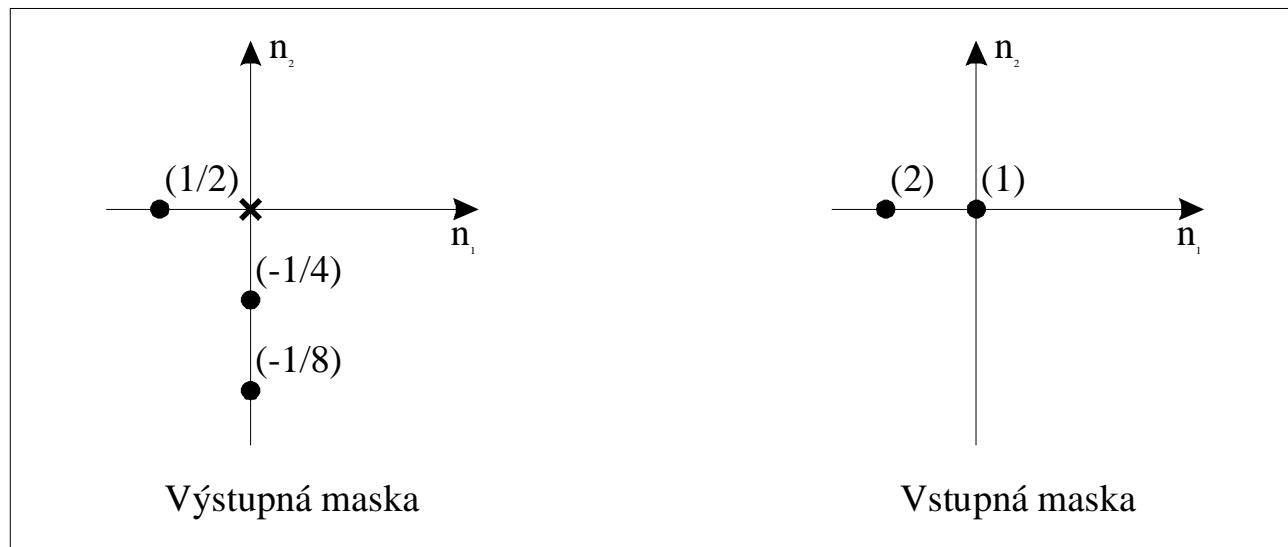
$$i(n_1, n_2) = x(n_1, n_2) + 2x(n_1 - 1, n_2) \quad \text{Vplyv vstupného signálu}$$

$$y(n_1, n_2) = o(n_1, n_2) + i(n_1, n_2)$$

•
•
•

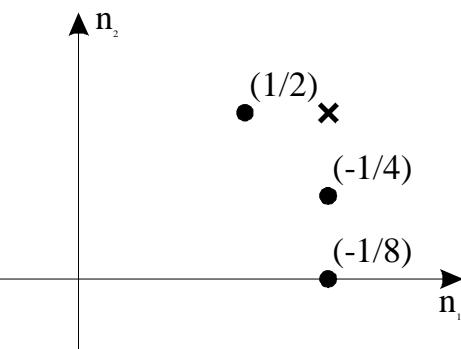
Prenosová funkcia (6/8)

Výstupná a vstupná maska

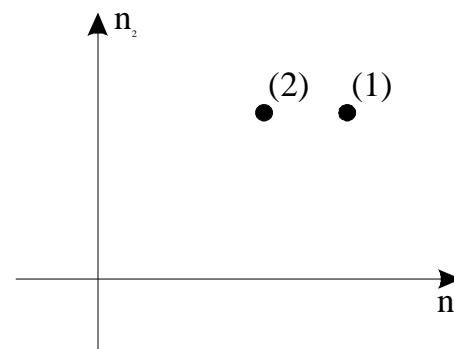

-
-
-

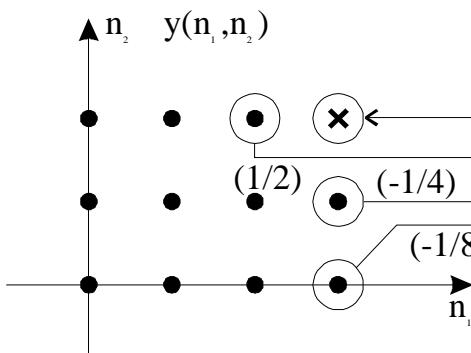
Prenosová funkcia (7/8)

a) Výstupná maska v bode (3,2)

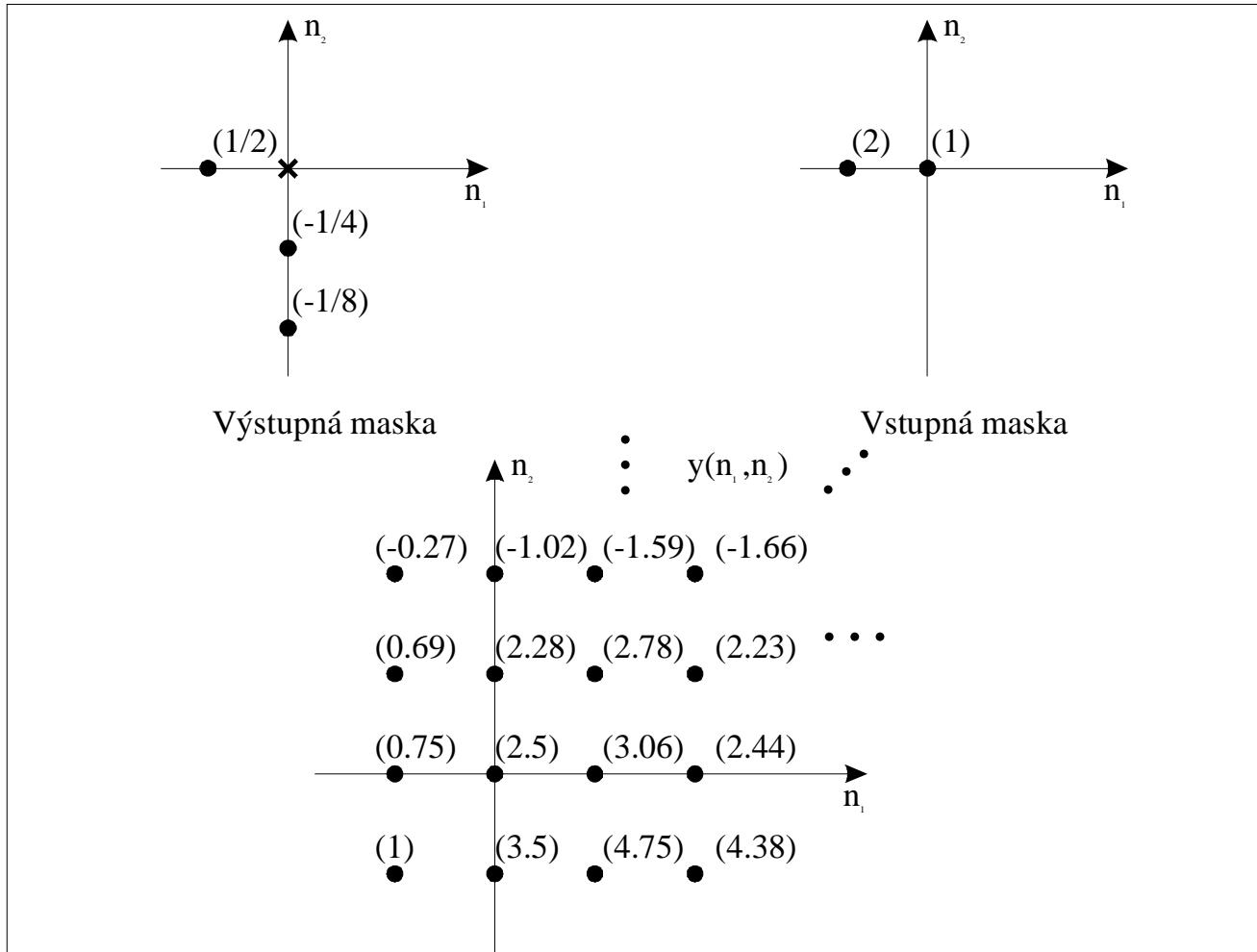
b) Vstupná maska v bode (3,2)

c) Princíp výpočtu hodnoty výstupného signálu v bode (3,2)

•
•
•

Prenosová funkcia (8/8)

•
•
•

LSI sústavy - súhrn

- 2D konvolúcia

$$y(n_1, n_2) = x(n_1, n_2) * h(n_1, n_2) = \sum_{k_1=-\infty}^{\infty} \sum_{k_2=-\infty}^{\infty} x(k_1, k_2) h(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

- Diferenčná rovnica

$$y(n_1, n_2) = \sum_{(k_1, k_2) \in R_a} \sum a(k_1, k_2) x(n_1 - k_1, n_2 - k_2) - \sum_{(k_1, k_2) \in R_b'} \sum b'(k_1, k_2) y(n_1 - k_1, n_2 - k_2)$$

- Prenosová funkcia

$$Y(z_1, z_2) = H(z_1, z_2) X(z_1, z_2)$$